ÖREBRO UNIVERSITET
INSTITUTIONEN FÖR MEDICINSKA VETENSKAPER

2026-10-21 / kapo

VFU bas i primärvården och slutenvårdenT5: ”Grundläggande kompetenser för utövandet av läkaryrket”

Information till studenter och handledare

Terminsinformation

Termin 5 (T5) inleds med tema Nutrition, metabolism och elimination (NME) och campusveckor tema Sinne och Psyke (SP), med fokus Psyke. Mellan dessa perioder har studenterna **två veckor VFU bas i primärvård och två veckor VFU bas på sjukhus**.

Målsättning med VFU bas i primärvård och slutenvård termin 5

Den övergripande målsättningen med VFU bas (termin 1 – 6) är att underlätta lärandet av allmänna kliniska färdigheter och öva på ett professionellt förhållningssätt, samt att få en inblick i sjukvårdens organisation, hur sjukvård bedrivs och vad olika personalkategorier och vårdenheter har för uppgifter. Det är av betydelse att studenterna får en repetition av allmänt status i början av sin första VFU-period

Under VFU bas i primärvården termin 5 ska studenterna träna patientkontakt, anamnes och status, öva på att formulera och diktera patientjournal samt träna på de praktiska moment som har undervisats. För att anknyta till tema NME är det en fördel om studenterna kan få möta en del patienter med sjukdomar som undervisas under tema NME såsom mag-tarmsjukdomar, urinvägssjukdomar och endokrina sjukdomar (exempelvis diabetes mellitus), studenterna ska även gå ett pass med diabetessjuksköterska. Det är viktigt att studenterna vid kroppsundersökning får möjlighet att utföra även buk- och rektalpalpation (sistnämnda har övats på modell), se statusmall på VFU-hemsidan.

Under VFU-bas i primär och slutenvård skall studenterna som sagt träna på anamnes, allmänt status och öva på att rapportera enligt SBAR samt dokumentera och diktera patientjournal (se journalinstruktion på VFU-hemsidan). Alla patienter oavsett diagnos kan vara av intresse i undervisningen. Även om diagnostik och behandling inte är fokus under stadium II (termin 3 - 6) så är det utmärkt att diskutera diagnostiska och terapeutiska överväganden utifrån en basal nivå.). Studenten skall visa att hen behärskar gällande hygienrutiner.

Studenter har haft undervisning om dokumentation i patientjournal och övat att skriva journal men inte dikterat under tidigare VFU-placeringar. Dessutom ska studenterna i möjligaste mån utföra praktiska moment som de tidigare tränat på, se dokument om ”obligatoriska och praktiska moment” på VFU-hemsidan.

Obligatoriska moment att utföra under VFU bas T5:

- Graden av självständighet ska utvärderas enligt EPA-modellen och dokumenteras i den digitala plattformen Ortrac. För mer info, se VFU-hemsidan om EPA: https://www.oru.se/EPA
- Anamnes och status med återkoppling enl EPA-modellen, minimum 3 gånger vardera (totalt under hela VFU-perioden (PV + sjukhus tillsammans)
- Diktera minst en journal (journalinstruktion finns på VFU-hemsidan) med återkoppling enligt EPA.
- Anamnes och status ska vid minst ett tillfälle ske på samma patient (s.k. medsittning) lämpligen med diktering av journal därefter (sjukhus).
- Gå med diabetessjuksköterska under primärvårdsplacering. Återkoppling enligt EPA (Interprofessionell samverkan).

- Rapportera patient enligt SBAR minst 1 gång (slutenvårdsplacering)
- Gå med sjuksköterska eller undersköterska (alternativt fysioterapeut, arbetsterapeut, kurator) under en dag (slutenvårdsplacering). Återkoppling enligt EPA (Interprofessionell samverkan).

”Halvtidsavstämning” med handledare med stöd av EPA ska ske under början av andra VFU-placeringen antingen vid start av primärvårdsplaceringen alt slutenvårdsplaceringen

Status och anamnes samt övriga EPA (se EPA-översikt) skall tränas så ofta som möjligt, helst med såväl muntlig som skriftlig återkoppling för att skapa de bästa förutsättningarna för lärande.

Antalen som står i Översikten *VFU bas på sjukhus och primärvård Termin 5,* gäller för totalt antal EPA som görs under hela VFU-perioden, dvs PV och sjukhus tillsammans. Tex Anamnes ska göras minst 3 gånger totalt under hela VFU-perioden

Förberedelser inför VFU

Placeringen vid respektive vårdcentral och slutenvårdsklinik sker centralt genom kursansvarig och VFU-handläggare på universitetet. Information till handledare förmedlas genom studierektor. Studenten ska själv kontakta sin handledare för avstämning av VFU-schema.

Schema anpassas efter enhetens veckoschema och aktiviteter gällande både primär-och slutenvårdsplacering. Förslag på schema *är att starta första dagen med introduktion på enheten, gärna följt vid behov av repetition av allmänt status. Övrigt varje dag följa arbete på enheten. Träna patientsamtal, kroppsundersökning och dokumentation. Planera in varje vecka en dag med annan yrkesgrupp.* Efter varje två veckorsperiod respektive primär- och slutenvårdsplacering planera in avslutande reflektion över VFU-basperioden tillsammans med handledare samt studentutvärderingar. Se övrigt intyg Ortrac.

Praktiskt upplägg

VFU sker normalt sett under 25 timmar fördelat på 5 dagar i veckan men kan variera utifrån vårdcentralens och kliniken på slutenvårdensschema under VFU-veckan. Dagarnas praktiska innehåll kan utformas lokalt utifrån verksamhet så länge innehållet avspeglar målsättningarna ovan.

Träning i anamnes och statustagande sker med stöd av handledare och vissa uppgifter utförs med fördel tillsammans med andra yrkeskategorier.

Varje dag bör avslutas med ett samtal mellan student och handledare där tid ges för kort reflektion och summering av dagen.

Intyg om närvaro och uppträdande

För godkänd nivå krävs full närvaro, ett adekvat förhållningssätt samt genomförda obligatoriska moment. VFU är obligatoriskt och frånvaro måste tas igen. Vid sjukdom ska studenten meddela studentansvarig VFU-handledare. Vid missad VFU ska student och handledare gemensamt komma överens om ersättningstid under eller i direkt anslutning till VFU-perioden. Vid frånvaro som inte kunnat tas igen i direkt anslutning till VFU-perioden anges antal frånvarotimmar i VFU-intyget.
VFU-dag ska ett VFU-intyg fyllas i av handledare. Läkarprogrammet genomgår ett arbete i att digitalisera rapporteringen av bland annat VFU detta sker med hjälp av ett system som heter Ortrac.
https://www.oru.se/institutioner/medicinska-vetenskaper/program-och-kurser/lakarutbildningen/vfu---verksamhetsforlagd-utbildning/pilot-info/pilot-av-vfu-bedomningssystem/vfu-bedomningssystemet-ortrac/

Ortrac är helt studentdrivet vilket innebär att det är studenten som, när dagen är slut, loggar in och tar fram aktuellt formulär (vilket betyder att ni i verksamheten inte behöver något inlogg). Sedan fyller ni tillsammans med studenten i närvaro och du som handledare fyller i din mejladress, som är kopplad till din arbetsplats, i slutet på formuläret.
I slutet av veckan kommer du som handledare få en e-mail som sammanfattar de moment där du har angett din mailadress. Skulle något i det mailet inte stämma är det viktigt att du hör av dig till termin 5; (t5.lakarprogram@oru.se
Det är kursens examinator som med ledning av VFU-intyget avgör om VFU-perioden är godkänd. Det är därför viktigt att handledare använder VFU-intyget för att dokumentera och förmedla till examinator hur det fungerat under VFU-perioden. Det är även viktigt för studenten att få återkoppling kring vad som fungerat bra och vad som behöver förbättras.

Vid problem under VFU

För handläggning när **student uppvisar svårigheter att uppnå kursens mål och därmed riskerar att bli underkänd på sin VFU**, v g se separat information på VFU-hemsidan. Om en student inte fungerar väl hos er eller vid andra frågor vill vi att ni hör av er till kursens examinator (kontaktinformation). Vid smärre problem är det önskvärt att handledare tar upp det med studenten så tidigt som möjligt så att möjlighet till förbättring finns, och att detta dokumenteras i intyget.

Student som har problem som rör placeringen, exempelvis bemötande på enheten, brist på handledning eller inte fått utföra planerade moment, ska i första hand prata med huvudansvarig handledare, vårdcentralens alt. klinikens chef eller regionens studierektor (kontaktinformation).
Vid fortsatta problem ta kontakt med kursledning eller VFU-ansvarig vid läkarprogrammet.

Studentutvärdering av VFU
Avsätt tid för både muntlig och skriftlig utvärdering av VFU i samband med VFU-periodens slut. Studenternas skriftliga utvärdering görs elektroniskt.

Vid frågor är ni välkomna att kontakta oss:
Kursansvarig eller kursadministratör för T5, eller ansvarig för VFU bas. T5.lakarprogrammet@oru.se
För kontaktuppgifter, se ”Organisation och kontakt” på VFU-hemsidan.

Tack för det arbete och engagemang ni lägger ner!